Nytt om EU-forskningen

Forskningsrådet

Temanummer Nr. 4/2011

Horizon 2020 sparkes i gang

I januar 2014 går det formelle startskuddet for EUs nye rammeprogram for forskning og innovasjon, det åttende i rekken. Navnet blir *Horizon 2020,* og går det som Europakommisjonen ønsker, vil budsjettet øke i forhold til det sjuende rammeprogrammet for forskning og teknologisk utvikling (FP7).

Kommisjonens offensive holdning er et uttrykk for at man ser på forskning og innovasjon som en avgjørende faktor for å bringe Europa ut av den økonomiske bølgedalen som man befinner seg i. I alt 80 milliarder euro har Kommisjonen foreslått å bruke på det nye rammeprogrammet i perioden 2014–20, mot 50 milliarder på det inneværende programmet ut 2013. I tillegg er planen å øke bevilgningsandelen til forskning og innovasjon gjennom strukturfondene betydelig.

Horizon 2020 fokuserer innsatsen på tre felter:

- Fremragende vitenskap, der det europeiske forskningsrådet ERA, mobilitetsprogrammer, fremtidsteknologier og infrastruktur vil ligge.
- Industrielt lederskap. Her vil man finne generiske teknologier som IKT, nano-, bio- og romfartsteknologi, finansieringsordninger for risikokapital, samt innovasjon i de små og mellomstore bedriftene (SMB).
- Forskning for å løse samfunnsutfordringene er den tredje foten i Horizon 2020. Seks slike sentrale samfunnsutfordringer er utpekt:
  1. Helse, demografi og velvære
  2. Matsikkerhet, marin og maritim forskning, bærekraftig landbruk og bioøkonomi
  3. Sikker, ren og effektiv energi
  4. Smarte, grønne og integrerte transportløsninger
  5. Klima, ressurseffektivitet og råmaterialer
  6. Inkluderende, innovative og sikre samfunn

Før *Horizon 2020* settes i drift i 2014, må det først vedtas av ministrene i det europeiske rådet og av Europaparlamentet. Ikke minst blir det spennende hvor langt medlemslandene er villige til å gå når det gjelder totalbudsjettet. En økning på over 60 prosent i programperioden (faste priser) kan bli vanskelig å få til i den vanskelige økonomiske situasjonen Europa befinner seg i. Samtidig argumenterer kommisjonen nettopp med at det er forskning og innovasjon som skal bidra til å skape ny, grønn og smart vekst i årene framover: – Når vi treprosentmålet i 2020, vil det skape 3,7 millioner nye jobber innen 2025, sa EU-kommissær Maire Geoghegan-Quinn da hun lanserte det nye rammeprogrammet 30. november.

EU-kommissæren lover også vesentlig forenklede prosedyrer for dem som deltar i programprosjektene: Europeiske forskere skal tilbringe mer tid i laboratoriene og mindre tid til å fylle ut skjemaer, sa hun under lanseringen. Nye rutiner skal kutte tiden fra søknadsfrist til kontraktsinngåelse med 100 dager, lover hun.

Det nye rammeprogrammet vil samle all EU-finansiering av forskning og innovasjon, herunder dagens rammeprogram, konkurranse- og innovasjonsrammeprogrammet CIP og det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi (EIT).

Norge deltar som fult medlem i det sjuende rammeprogrammet. Vår deltakelse i *Horizon 2020* vil bli avklart i Stortinget i løpet av 2013.

EU-kommissær Máire Geoghegan-Quinn lover økt satsing på forskning og innovasjon. Foto: Europakommisjonen

Simen Ensby, direktør for internasjonalt samarbeid, Norges forskningsråd

H2020 – det offensive Europa

Gjennom lanseringen av *Horizon 2020* har Europakommisjonen tatt et langt skritt i retning av et samlet grep rundt forskning og innovasjon i Europa. Etter en lang prosess der også norske fagmiljøer og organisasjoner har deltatt i åpne høringsprosesser, vil dokumentene nå gå videre til EUs besluttende organer.

Den klare satsingen på å løse viktige samfunnsutfordringer, er kanskje det mest spektakulære i *Horizon 2020*. Slik sett ligger forslaget ikke så langt fra den politikken som er blitt utmeislet i de to siste forskningsmeldingene i Norge. Forslaget er en ambisjon om å bruke forskning og innovasjon som en drivkraft for å skape smart, bærekraftig og inkluderende vekst i Europa. Nettopp i en tid med økonomisk nedgang er det viktig å satse fremtidsrettet på denne måten.

Samtidig styrkes den frie forskningen. Gjennom det europeiske forskningsrådet, ERC, blir det stilt store midler til rådighet for de fremragende forskerne med de mest grensesprengende ideene. Satsingen på mobilitet og infrastruktur skal fortsette med uforminsket styrke.

Norske forskningsmiljøer bør være godt fornøyd med *Horizon 2020*. Det blir en betydelig satsing på marine og maritime temaer, energi- og klimaforskningen står sentralt, samtidig som samfunnsforskerne får anledning til å spille en sentral rolle på flere felter. En større grad av koordinering mellom europeiske og nasjonale programmer vil styrke det internasjonale samarbeidet og favorisere de forskerne som er flinke til å bygge nettverk og strategiske allianser.

Den første utlysningen i *Horizon 2020* vil trolig komme i desember 2013. Siste utlysning i 7. rammeprogram er en glimrende anledning til å posisjonere seg. Utnytt den når den lanseres i juli 2012.

Deltagelsesregler i Horizon 2020

Europakommisjonens forslag til rammeprogram inneholder regler for deltagelse. Reglene omhandler blant annet Unionens finansieringsbidrag til deltagere, og fastsetter regler om offentliggjøring og bruk av forskningsresultatene fra rammeprogrammet. Det innføres et felles sett med regler for hele *Horizon 2020*.

De største endringene fra det syvende rammeprogram er gjort i reglene for beregning og refusjon av kostnader i forsknings- og innovasjonsprosjekter. En reduksjon i antall satser og særregler for enkelte typer deltagere og enkelte typer aktiviteter vil føre til en betydelig forenkling:

Kommisjonen foreslår at det bare skal innføres **to satser** for finansieringsbidrag fra Unionen, på henholdvis 100 og 70 prosent av de totale gyldige *(eligible)* kostnadene. Disse satsene skal benyttes uavhengig av type deltager og type aktivitet. I FP7 skiller man mellom for eksempel FoU-kostnader og driftskostnader.

Et finansieringsbidrag på 100 prosent av de totale kostnadene er hovedregelen i *Horizon 2020*. Bidraget på 70 prosent skal gjelde for bestemte typer prosjekter, i hovedsak prosjekter nærmere markedet: fremstilling av prototyper, utprøving, demonstrasjon, pilotering og markedsreplikasjon.

Kostnadene i et prosjekt består av direkte kostnader og indirekte kostnader:

For **indirekte kostnader** innføres det én sats på 20 prosent av de direkte kostnadene. Denne satsen skal benyttes av alle, uavhengig av type deltager eller størrelsen av de reelle indirekte kostnadene hos en deltager. Reglene for formidling og bruk av forskningsresultatene er i hovedtrekk en videreføring av reglene i det syvende rammeprogram.

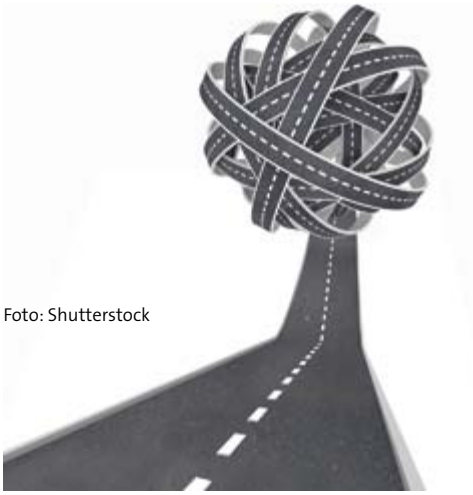

Foto: Shutterstock

Norge gjør det bra i FP7 og runder 1000 prosjekter i disse dager. Suksessraten er på 23 prosent, bedre enn gjennomsnittet for alle deltakerlandene.

Fremragende vitenskap står sentralt

Fremragende vitenskap er hovedoverskriften for den ene av de tre føttene i det nye rammeprogrammet. Her finner vi det europeiske forskningsrådet (ERC), fremtidsteknologier, mobilitets- og karriere-programmet Marie Curie og forsknings-infrastrukturen. Cirka 30 prosent av totalbudsjettet vil gå til dette feltet.

Pål Rasmus Njølstad ved UiB er blant de eksklusive vinnerne av ERC Advanced Grant. Foto: Paul-Erik Rosenbaum, UiB

Målet er å styrke Europas vitenskapsgrunnlag og gjøre Europa til en konkurransedyktig kunnskapsarena. De beste ideene skal støttes, de beste talentene skal utvikles og forskerne skal ha tilgang til forskningsinfrastruktur i verdensklasse. Slik skal Europa være det mest attraktive forskningsområdet i hele verden.

Denne satsingen vil bestå av fire områder:

De talentfulle

Støtte til forskere med størst talent og kreativitet som utfører grensesprengende forskning av toppkvalitet. ERC vil bli videreført.

Her kan de mest fremragende forskere få langtidsfinansiering av banebrytende forskning med høy risiko. Det eneste kriteriet er fremragende vitenskapelig kvalitet i søknaden som kan omhandle hvilke som helst forskningsfelt. Forskere fra hele verden som utfører sin forskning i Europa kan motta ERC-støtte.

Nye teknologier

Forskning og utvikling for fremkommende og fremtidige teknologier, *Future and Emerging Research (FET)*, skal åpne og utvikle helt nye forsknings- og innovasjonsfelt. Målet er å fremme radikalt nye teknologier med basis i nye, vitenskapsbaserte høyrisikoideer. Kanskje disse visjonære ideene danner grunnlaget for fremtidens teknologiske og intellektuelle fremskritt som fører til paradigmeskifter?

- *FET Open* skal fremme nyskapende ideer som drister seg inn i nye områder
- *FET Proactive* skal støtte de mest lovende for å skape en europeisk kunnskapsbase.
- *FET Flagships* for store interdisiplinære satsinger med potensial for vitenskapelig gjennombrudd

Marie Curie

Marie-Curie aktiviteter vil fortsatt støtte karriereutvikling og skolering av forskere samt kunnskapsutveksling gjennom mobilitet mellom land og sektorer.

Videreføringen av Marie Curie-delprogrammet vil som i FP7 inneholde aktiviteter som forskertrening (ITN), land- og sektoroverskridende mobilitet samt samarbeid mellom akademia og næringsliv. Det er også planlagt samfinansiering av lignende aktiviteter på nasjonalt, regionalt og internasjonalt nivå for å utvide og øke effekten av Marie Curie-ordningene.

Infrastruktur

Innenfor infrastruktur satser man på å utvikle og drive forskningsinfrastruktur i verdensklasse som skal være tilgjengelig for forskere fra hele verden. Planlagte ESFRI-prosjekter skal realiseres.

Tilgang til eksisterende infrastrukturer samt utvikling av e-infrastrukturer er også adressert i delprogrammet. Forskningsinfrastrukturenes rolle som drivkraft for innovasjon omtales og behovet for mennesker som har kompetanse på administrasjon og forvaltning av anleggene ivaretas også.

Foto: Shutterstock

Innovasjon har høy prioritet

Hovedsatsingen på innovasjon og relaterte temaer er lagt til prioriteringen «industrielt lederskap». Dette vil omfatte ca 25 prosent av budsjettet. Satsingen blir industriledet og en hovedintensjon er å sikre et løft for nye finansieringskilder.

Foto: Shutterstock

Tre delprioriteringer er angitt:

Lederskap i nøkkelteknologier

Det legges stor vekt på investeringer i muliggjørende nøkkelteknologier *«Key Enabling Technologies»*. Gjennom interaksjonen mellom de ulike teknologiene skal man sikre krysskoblinger og konvergens i ulike deler av innovasjonsprosessen. Det er ambisiøse mål og aktiviteter for hver av nøkkelteknologiene (IKT, nanoteknologi, avanserte materialer, bioteknologi, avanserte produksjonsprosesser, romteknologi).

Tilgang til risikofinansiering

Dette bygger på FP7s *«Risk Sharing Financial Facility»* og omfatter tilgang til låne- og egenkapitalfinansiering gjennom et samarbeid med *European Investment Fund og European Investment Bank.*

Innovasjon i små og mellomstore bedrifter

Dette omfatter både en videreføring av Eurostars-programmet for forskningsintensive bedrifter, støtteordninger for å styrke innovasjonskapasiteten i mindre bedrifter og markedsdrevet innovasjon. Kommisjonen ønsker en nyorientering av satsingen på SMB, og støtte til SMB er bygget på det amerikanske SBIR-programmet som dekker ulike faser av innovasjonsprosessen.

Innovasjon på tvers

Innovasjon er imidlertid ikke avgrenset til prioriteringen av industrielt lederskap, men gjenfinnes på tvers i H2020 både i form av tematisk prioritering og virkemidler. De viktigste dimensjonene er:

- Utvikling av nøkkelteknologier prioriteres på tvers, slik at i alle store samfunnsmessige utfordringer vil det finansieres satsinger som både inkluderer industriell deltakelse og teknologifokus, samt virkemidler som spenner fra forskningsstøtte til markedsintroduksjon.
- Små og mellomstore bedrifter blir priortert på tvers i H2020, og målet er at 15 % av finansieringen på «industrielt lederskap» og «samfunnsmessige utfordringer» skal gå til slike bedrifter.
- Risikofinansiering gjennom nye finansielle virkemidler er ment å bli tilgjengelig på tvers av hele H2020, også for infrastrukturer.
- H2020 medfinansierer aktiviteten til *European Institute of Innovation and Technology (EIT)* med ca 2,8 milliard euro, hvorav ca 1,6 milliarder euro finansieres over hovedprioriteringene «Samfunnsmessige utfordringer» og «Industrielt lederskap», og som skal styrke kunnskapstriangelet og industri-forskningsrelasjoner gjennom såkalte *KICs (Knowledge and Innovation Communities).*
  EIT gis en ny forskningsagenda som blir synkronisert med *Horizon 2020,* og skal være et fyrtårn for innovasjon i Europa. EIT skal styrke kunnskapstriangelet, og flere nye KICs etableres i programperioden fra 2014 med temaer som er tett knyttet til *Horizon 2020.*

H2020 skal løse samfunnsutfordringer

Samfunnsutfordringer står sentralt på EUs forskningsagenda, og satsingen på å bidra til løsning av seks store samfunnsutfordringer utgjør det tredje benet i det nye rammeprogrammet. Over 45 prosent av totalsummen blir satt av til denne satsingen.

Gjennom denne prioriteringen gis et tydelig signal om behovet for forskning og innovasjon på tvers av forskningsfelt, disipliner og teknologier. Mange av temaene fra FP7 vil inngå, men flerfaglige aspekter vil være integrert i hvert område, spesielt de samfunnsøkonomiske.

Helse, demografiske endringer og velvære:

- Livslang helse og velvære for alle, gode og økonomisk bærekraftige helsesystemer samt arbeidsplasser og vekst
- Helsefremmende tiltak, forhindre sykdommer gjennom f. eks. vaksiner og overvåkningsprogrammer
- Forskning omkring sykdom – forståelse, forebygging, behandling, diagnostikk og helbredelse, inkludert kliniske forsøk
- Aktiv aldring, selvhjulpenhet og helsesystemer.

Matsikkerhet, bærekraftig landbruk, marin og maritim forskning og bio-økonomi:

Denne satsingen skal skaffe kunnskapsgrunnlaget for en bærekraftig produksjon av fornybare biologiske ressurser og deres omsetting til mat, bio-baserte produkter, bioenergi og offentlige goder, Disse skal bidra til å skape en europeisk bio-økonomi.

- Bærekraftig land- og skogbruk
- Bærekraftig og konkurransedyktig landbruks- og matsektor for en trygg og sunn ernæring
- Akvatiske levende ressurser
- Et bærekraftig og konkurransekraftig bio-basert næringsliv

Sikker, ren og effektiv energi

EUs strategiske energiteknologiplan (SET-plan) setter den forskningspolitiske agendaen for at Europa kan klare overgangen til et pålitelig, bærekraftig og konkurransedyktig energisystem. Blant annet inneholder delprogrammet:

- Minsket energiforbruk og «carbon foot print» gjennom smart og bærekraftig bruk
- Lavkostnads- og lavkarbon-elektrisitetsforsyning og et indre, smart europeisk elektrisitetsgrid
- Alternative drivstoffer og mobile energikilder, ny kunnskap og teknologier

Smart, grønn og integrert transport

Målet er å utvikle et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem. Blant aktivitetene finner vi:

- Ressurseffektiv transport som ivaretar miljøet
- Bedre flyt, færre køer, større trygghet og sikkerhet
- Et globalt ledende europeisk næringsliv innenfor transport

Klimarelatert forskning, ressurseffektivitet og råmaterialer

Forskning og innovasjon for tilpasning til klimaendringer, bærekraftig forsyning med råmaterialer er blant utfordringene. Det skal oppnås en ressurseffektiv økonomi som takler klimaendringer for å møte behovene til en økende verdensbefolkning. Her finner vi bl. a.:

- Bekjempelse av og tilpasning til klimaendringer
- Bærekraftig forvaltning av naturressurser og økosystemer
- Forsyning med råmaterialer
- Grønn økonomi gjennom øko-innovasjon
- Global miljøobservasjon og informasjonssystemer

Inkluderende, innovative og sikre samfunn

Samfunnsvitenskap og humaniora har fortsatt et eget tematisk område. Sikkerhetsrelatert forskning er integrert i denne satsingen.

- Inkluderende samfunn
- Innovative samfunn
- Sikre samfunn

Klimaendringene er blant de utfordringene H2020 skal bidra til å løse. Foto: Shutterstock

Viktig rolle for samfunnsvitenskap og humaniora

Kommisjonens forslag til nytt rammeprogram for forskning og innovasjon gir mange spennende muligheter for forskere innenfor samfunnsvitenskap og humaniora. Som i FP7 vil samfunnsvitenskap og humaniora være et tverrgående perspektiv som skal inkluderes i alle relevante deler av *Horizon 2020*. Spesielt etterspørres det bidrag fra samfunnsvitenskap og humaniora i de seks samfunnsutfordringene. I den delen av Horizon 2020 som omfatter fremragende forskning, vil det i likhet med FP7 være betydelige finansieringsmuligheter for forskere innen humaniora og samfunnsvitenskap.

De fleste av temaene som dekkes i programmet *Socio-economic Sciences and Humanities (SSH)* under FP7 blir videreført under samfunnsutfordringen «Inkluderende, innovative og trygge samfunn». I denne samfunnsutfordringen dekkes også temaer fra Security-programmet, Science in Society, internasjonalt samarbeid (INCO), *Research Potential, Regions of Knowledge* og Forskningspolitikk. Bidrag fra humaniora og samfunnsvitenskap vil være sentralt i alle deler av denne samfunnsutfordringen.

Av de øvrige samfunnsutfordringene er «Helse, demografi og velvære» trolig den som gir det største rommet for forskere fra samfunnsvitenskap og humaniora. Sammenlignet med Helse-programmet under FP7 er det her blant annet nye elementer knyttet til aktiv aldring, tilrettelegging for selvhjulpenhet og forskning på helsesystemer, helseøkonomi og helseforskjeller som krever betydelige bidrag fra samfunnsvitenskap og humaniora.

Humsam-forskerne har mobilisert

I Grønnboken om *Common Strategic Framwork* som Kommisjonen publiserte i februar 2011 var inkluderende samfunn ikke blant forslagene til prioriterte samfunnsutfordringer. Massiv mobilisering blant forskere og brukere av hum-sam-forskning har imidlertid gitt resultater. *Inter-agency Task Group on SSH (ITG),* som består av europeiske sammenslutninger av vitenskapsakademier (ALLEA), institutter og sentra innen humaniora (ECHIC), *European Science Foundation (ESF),* Nasjonale kontaktpunkter for SSH-programmet *(Net4Society)* og ERA-Net på hum-sam-området, har spilt en sentral rolle i lobby-arbeidet mot Kommisjonen. Mer enn 22000 personer har nå skrevet under på et åpent brev til forskningskommisær Máire Geoghegan-Quinn med budskapet *«Social Sciences and Humanities research provides vital insights for the future of Europe»* (http://www.eash.eu/). Selv om de foreslåtte temaene i Horizon 2020 nå gir godt rom for bidrag fra humaniora og samfunnsvitenskap, er det fortsatt viktig å holde trykket oppe for å sikre at samfunnsmessige, etiske og kulturelle perspektiver ivaretas i det videre arbeidet med å detaljere *Horizon 2020*.

Foto: Shutterstock

Sammenheng mellom ERA og Horizon 2020

Kommisjonen beskriver ERA på følgende måte: «ERA omfatter alle FoU-aktiviteter, programmer og policy i Europa med et tverrnasjonalt perspektiv. Samlet gir det forskere, forskningsinstitusjoner og næringsliv mulighet til å konkurrere og samarbeide på tvers av nasjonale grenser».
Men de mange ulike nasjonale lover og regler har skapt hindringer. Skal ERA realiseres, og kunnskap og forskere bevege seg fritt i Europa, så må disse hindringene fjernes.

Da Lisboa-strategien og ideen om ERA ble vedtatt i 2000 var ikke forskning et felles politikkområde i EU. Rammeprogrammet var begrunnet i å støtte opp under EUs felles politikkområder. Tema og virkemidler ble dermed begrenset. Den nye Lisboa-traktaten som trådte i kraft fra i 2009 er på mange måter et tidsskille. Forskning er tatt inn i traktaten som et felles politikkområde, det skal nå utvikles en egen forskningspolitikk og dette gir helt nye premisser for både utvikling av ERA og virkemidler og prioriteringer i *Horizon 2020*.

Fem områder

Da Lisboa-strategien ble evaluert i 2005, ble det identifisert flere hindringer for realisering av ERA. Det ble særlig fremhevet fem områder hvor tiltak var nødvendige både for å fjerne hindringer i ulike nasjonale lover og regler og forbedre gjennomføringen av rammeprogrammet og annet europeisk forskningssamarbeid: infrastruktur, felles programmer, mobilitet, kunnskapsoverføring og internasjonalt samarbeid. Samlet kan de fem områdene kalles forskningens rammebetingelser. Det er nå et mål å ha ERA realisert innen utgangen av 2014, og det er hindringer på de fem områdene som skal fjernes slik at *Horizon 2020* kan gjennomføres med virkemidler og samarbeidsformer som tidligere ikke var mulige.

ERA er både en visjon og konkrete mål og tiltak som det henvises til i dokumentene om *Horizon 2020*. Rammeprogrammet skal ikke bare finansiere prosjekter i et program, nå skal en koble EUs budsjetter til nasjonale budsjetter gjennom felles programmer (JPI) og det arbeides for felles europeiske tiltak og ordninger langs alle de fem ERA-initiativene. Dette gir en ny «ERA-dimensjon» til rammeprogrammet. Forskermobilitet under *Horizon 2020* blir ikke lenger bare stipend, men også et samarbeid hvor felles europeiske mobilitetsordninger kan skapes, og slik må en se på alle de fem ERA-områdene. Komiteene i rammeprogrammet arbeider i dag stort sett med utlysninger og søknadsbehandling. I et nytt rammeprogram foreslås det at de skal få en ny rolle hvor en også vil drøfte forholdet til nasjonale prioriteringer og programmer på like tematiske områder. Dette er den nye ERA-dimensjonen i *Horizon 2020*.

Konkrete tiltak

ERA er nok både en langsiktig prosess, men også noen konkrete tiltak på kort sikt. I november 2011 avsluttet Kommisjonen en åpen høring om hindringer og muligheter i de nye rammebetingelsene for ERA *(ERA Framework)* og i juni 2012 vedtar Kommisjonen en melding med forslag til nye ERA-tiltak. Målsettingen er å kunne arbeide med to sammenhengende prosesser parallelt. Vedtak om et nytt rammeprogram, *Horizon 2020,* og vedtak om et nytt ERA rammeverk på de fem prioriterte områdene. Målet er å kunne realisere ERA med nytt rammeprogram og et sømløst og forskningssamarbeid uten hindringer i Europa fra 2014.

European Research Area

Norges deltakelse

Norge vil bli invitert inn som deltaker i Horizon 2020 på samme måte som vi har deltatt i de siste rammeprogrammene.

– Vi utreder flere ulike tilknytningsformer til rammeprogrammet, slik at Stortinget får et best mulig beslutningsgrunnlag, fortalte avdelingsdirektør Pål Sørgaard i Kunnskapsdepartementet på et møte nylig. Han opplyste at det nye rammeprogrammet vil få bred omtale i den kommende forskningsmeldingen, som er varslet våren 2013, og at Stortinget også vil få anledning til å diskutere rammeprogrammet i forbindelse med statsbudsjettproposisjonen samme høst.

– Men den formelle avgjørelsen kommer trolig gjennom behandlingen av en egen stortingsproposisjon høsten 2013 eller våren 2014, sa Sørgaard.

80 milliarder euro i budsjettet

Fremragende vitenskap	**24,3**
ERC	13
Fremtidsteknologier	3,1
Marie Curie	5,7
Industrielt lederskap	**18,1**
Teknologier	13,9
Risikokapital	3,5
Småbedrifter	0,6
Samfunnsutfordringer	**33,3**
Helse, demografi og velvære	8,2
Matsikkerhet, bærekraftig landbruk, marin, maritim og bioøkonomi	4,2
Sikker, ren og effektiv energi	7,1
Smart, grønn og integrert transport	6,8
Klima, ressurseffektivitet, råvarer	3,2
Inkluderende, innovative og sikre samfunn	3,8
EIT	**1,4**
Ikke-nukleær/JRC	**2,8**

Alle summer er milliarder euro. 2011-priser.

B
NORGE
P.P.
DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE

Danskene tar ansvaret for første runde

Første januar overtar Danmark formannskapet i EU, og det blir danskene som dermed får den vanskelige oppgaven med å lede EU-landenes bestrebelser med å bli enige om innhold og innretning på *Horizon 2020*.

– I første omgang skal vi lytte. Departementssjefen vår skal nå reise rundt til en rekke land for å få fram problemstillingene. Når de europeiske forsknings- og innovasjonsministrene kommer til København den 1. februar, vil de også møte andre globale aktører for å få deres syn. Dagen etter har ministrene uformelt rådsmøte. Dette er første gang ministrene får anledning til å drøfte forslaget. Først ved det formelle minsterrådsmøtet den 20.–21. februar håper vi å få noen formelle standpunkt fra de forskjellige medlemslandene, sier nordmannen Are Straume, som arbeider i den danske Styrelsen for Forskning og Innovasjon.

– Etter hvert vil vi forsøke å få enighet slik at vi kan lukke de enkelte kapitler i tur og orden. Forhåpentlig har vi kommet i mål med denne etappen slik at vi kan få fram en såkalt «partiell generell enighet» på det formelle ministerrådsmøtet helt i slutten av mai. Da er vår jobb gjort, i den forstand at de aller viktigste beslutningene er tatt. Men det vil gjenstå en god del spørsmål knyttet til for eksempel budsjettet, særprogrammene og deltakelsesregler som det neste formannskapslandet, Kypros, får i oppgave å løse.

– Hvor ligger de største utfordringene?

– Først må vi få formalitetene på plass, og vi forventer en diskusjon om selve rettsaktkategorien. Så kan det hende at det på nytt vil dukke opp en debatt om etiske problemstillinger rundt for eksempel stamcelleforskning. Det vil bli en stor diskusjon om forenkling av rammeprogrammet, og her vil øvelsen være å finne den rette balansen mellom den nødvendige forenklingen og de enkelte medlemslandenes forsøk på å forme rammeprogrammet etter egne behov. Det samme gjelder for valg av temaer for de samfunnsmessige utfordringene. Dette vil kanskje også gjøre seg gjeldende for *European Institute of Innovation and Technology* og hvilke fagtema som skal prioriteres for de kommende KICs *(Knowledge and Innovation Communities)*. Her vil de enkelte land igjen gjerne ønske en prioritering av de feltene der de har mest å hente. Så er vi avhengig av en enighet om EUs samlede langtidsbudsjett før vi kan si noe om budsjettrammene for Horizon 2020. Men selve den bærende ide – at rammeprogrammet skal bygge oppunder en bred europeisk satsing på smart, grønn og bærekraftig vekst – vil det nok ikke være uenighet om, sier Straume.

eu2012.dk

DANISH PRESIDENCY OF THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION 2012

Abonner på vårt elektroniske nyhetsbrev om EU-forskningen. Gå inn på www.forskningsradet.no/nyhetsbrev og kryss av for EU-forskning, så holder vi deg oppdatert.

Norges forskningsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
NO-0131 Oslo

Telefon: +47 22 03 70 00
Telefaks: +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Utgiver
© Norges forskningsråd
Internasjonalt kontor
www.forskningsradet.no/EU

Redaksjon
Simen Ensby (ansvarlig redaktør)
Tlf. 22 03 74 07, sen@forskningsradet.no
Trygve A. Lande
Tlf. 22 03 74 17, tl@forskningsradet.no
Svend Otto Remøe
Tlf. 22 03 74 31, sore@forskningsradet.no
Gudrun Langthaler
Tlf. 22 03 75 35, gla@rcn.no
Yngve Foss
Tlf. 22 03 73 75, yf@rcn.no
Tom-Espen Møller
Tlf. 22 03 72 23, temo@forskningsradet.no
Gunnar Bolstad
Tlf. 22 03 73 29, gb@forskningsradet.no

Design: Design et cetera AS

Trykk: 07 Gruppen AS

Opplag: 6500

Oslo, desember 2011

ISSN 0806-1424

Abonnement
For gratis abonnement på
Nytt om EU-forskningen skriv til:
eja@forskningsradet.no

Mer informasjon om
EU-forskning finnes på:
www.forskningsradet.no/EU